

การศึกษา

ศิลปศาสตร์

ในสมัยก่อนพุทธกาลนั้น ศิลปศาสตร์ คือ ตำราว่าด้วยวิชาความรู้ต่าง ๆ มี ๑๘ ประการ เช่น สุตติ (วิชาฟังเสียงคนเสียงสัตว์ รู้ว่าดีหรือร้าย) สัมมตติ (วิชาเข้าใจในกฎธรรมเนียม) ตั้งขยา (วิชาคำนวณ) มายา (วิชาตำราพิชัยสงคราม) แต่ในปัจจุบัน พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ อธิบายว่า ศิลปศาสตร์ หมายถึง วิชาต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่วิชาทางเทคนิค หรือทางอาชีพ เช่น ภาษาศาสตร์ ปรัชญา ประวัติศาสตร์ และคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรม ศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย สำนักงานราชบัณฑิตยสภา ได้อธิบายถึง การศึกษา ศิลปศาสตร์ ไว้ดังนี้

การศึกษาศิลปศาสตร์ หรือ การศึกษาศิลปวิทยา (Liberal Arts Education) หมายถึง ปรัชญาการจัดการศึกษาทุกศาสตร์ เพื่อความรู้รอบรู้และการพัฒนากระบวนการคิดและการสื่อสารความคิดอย่างรอบรู้รอบและ ลุ่มลึก

ใน ค.ศ. ๒๐๐๑ จอห์น เอฟวัน ซีรี่ (John Evan Seery) ได้ให้คำนิยามของความเชื่อที่เป็นสาระสำคัญของศิลปศาสตร์ ว่ามี ๓ ประการ คือ ๑. ศิลปศาสตร์ คือ ศาสตร์แห่งจริยธรรม เป็นปัจจัยนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ ๒. การมีชั้นเรียนขนาดเล็กในการเรียนรู้และการทำวิจัย อาจารย์และนักศึกษาเรียนรู้ไปด้วยกันและมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เพื่อบรรลุสู่เป้าหมายการสร้างนักคิด และ ๓. ความเป็นอิสระในการเรียนรู้ของนักศึกษา แนวการศึกษาของศิลปศาสตร์มีลักษณะวิธีการแบบโสกราตีส (Socratic Approach) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ นักศึกษาคำถามและแสดงความคิด ความมีอิสระในการคิดของนักศึกษา จะเกิดจากการสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร เอื้อเพื่อ ขอมรับในการถามคำถาม และการทำวิจัยโดยอิสระของนักศึกษา

สิ่งสำคัญที่สุดของศิลปศาสตร์ คือ คุณค่าภายใน (intrinsic virtues) ซึ่งเป็นกิจของหัวใจและจิตใจ (habits of hearts and mind) และการอธิบายเชิงอุปมาเปรียบเทียบบที่สำคัญ (key metaphors) มากกว่าจะคิดถึงความฉาบฉวย และผลประโยชน์ของสิ่งต่าง ๆ.